

6. Køberlandets adfærd over for det internationale samfund, især hvad angår dets holdning til terrorisme, karakteren af dets alliancer og respekt for folkeretten.

7. Risikoen for at udstyret vil blive omdirigeret inden for køberlandet eller reeksporteret.

8. Våbeneksportens forenelighed med modtagerlandets tekniske og økonomiske formåen. Modtagerlandets økonomiske situation skal tages i betragtning med henblik på at vurdere, om der anvendes unødigt mange ressourcer på indkøb af våben.

Adfærdskodeksen for våbeneksport indeholder en gensidig informationsforpligtelse EU-landene imellem i form af et krav om notifikation af de øvrige medlemslande om afslag på våbeneksport. Samtidig kræves det, at man konsulterer det EU-land, som i første omgang gav afslag, såfremt man overvejer at give tilladelse til en tilsvarende eksport. Disse bestemmelser bidrager til en større gennemsigtighed mellem EU-landene på våbeneksportområdet. Efter adfærdskodeksens bestemmelser skal hvert EU-land endvidere udarbejde en fortrolig årsrapport til de øvrige medlemslande om sin eksport af våben og om anvendelsen af adfærdskodeksen. Med udgangspunkt i de nationale rapporter udarbejdes der ligeledes årligt en samlet EU-rapport om anvendelsen af adfærdskodeksen, som offentliggøres.

3.3. Wassenaar Arrangementet

Wassenaar Arrangementet (WA) er et multilateralt forum, hvor en række vestligt orienterede lande samarbejder om eksportkontrol med våben og følsomme dual-use produkter. WA's sekretariat ligger i Wien.

De 33 medlemslande er: Argentina, Australien, Østrig, Belgien, Bulgarien, Canada, Tjekkiet, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Japan, Luxembourg, Holland, New Zealand, Norge, Polen, Portugal, Sydkorea, Rumænien, Rusland, Slovakiet, Spanien, Sverige, Schweiz, Tyrkiet, Ukraine, UK og USA.

Formålet med WA er at bidrage til international og regional fred og sikkerhed. Medlemslandene har gensidigt forpligtet sig at vise ansvarlighed, når de skal tage stilling til udførsler af våben og sensitive dual-use produkter og teknologier til områder, hvor der er en særlig risiko for,

at fred og sikkerhed kan komme i fare. Det betyder, at medlemslandene bør give afslag på udførslen, hvis en sådan særlig risiko eksisterer. Det betyder samtidig, at der ikke skal være unødvendige hindringer for udførsler, der ikke indebærer denne risiko. Det er hvert enkelt medlemslands nationale ansvar at tage stilling til, om en udførsel skal tillades eller afslås.

Eksportkontrollen i WA's medlemslandene er baseret på 2 væsensforskellige produktlistor:

1. Dual-use listen (»List of dual-use Goods and Technologies«). Denne liste er nærmere omtalt i afsnittet om Dual-use forordningen (4.7).
2. Våbenlisten (»Munition List«). Listen giver et væsentligt fortolkningsbidrag til våbenlovens § 6 om eksportkontrol med våben, som administreres af Justitsministeriet.

Blandt de aktiviteter i WA, som kan have betydning for denne rapport kan nævnes:

- Det enkelte WA-medlemsland er forpligtet til at notificere overførsler af våben til ikke-medlemslande. Notifikationerne sendes til alle medlemslandene for at sikre gennemsigtighed. Notifikationspligten omfatter overførsler af våben på FN's register for konventionelle våben med nogle få tilføjelser.
- WA har navnlig efter terrorangrebene i USA den 11. september 2001 haft en stærkt øget fokus på at øge indsatsen mod terrorisme. Navnlig er der taget skridt til at forhindre, at små og lette våben (Small Arms and Light Weapons – SALW) bliver erhvervet af terrorister. Et dokument, som formulerer en god praksis for udførsel af små og lette våben (»Best Practice Guidelines and Criteria for Exports of SALW«), blev således vedtaget i 2003.
- Der er endvidere en stærk opbakning til kontrol med våbenformidling (»arms brokering«). Det kan derfor forventes, at der på det kommende Plenarmøde i WA i begyndelsen af december 2003 bliver vedtaget en resolution, som fastlægger retningslinjer for, hvad en effektiv lovgivning om våbenformidling bør indeholde. Våbentransporter drøftes ofte som en aktivitet, der kunne være omfattet af det overordnede begreb våbenformidling.

Det seneste udkast til sådanne kriterier vedrørende våbenformidling indeholder følgende vedbestemmelse: